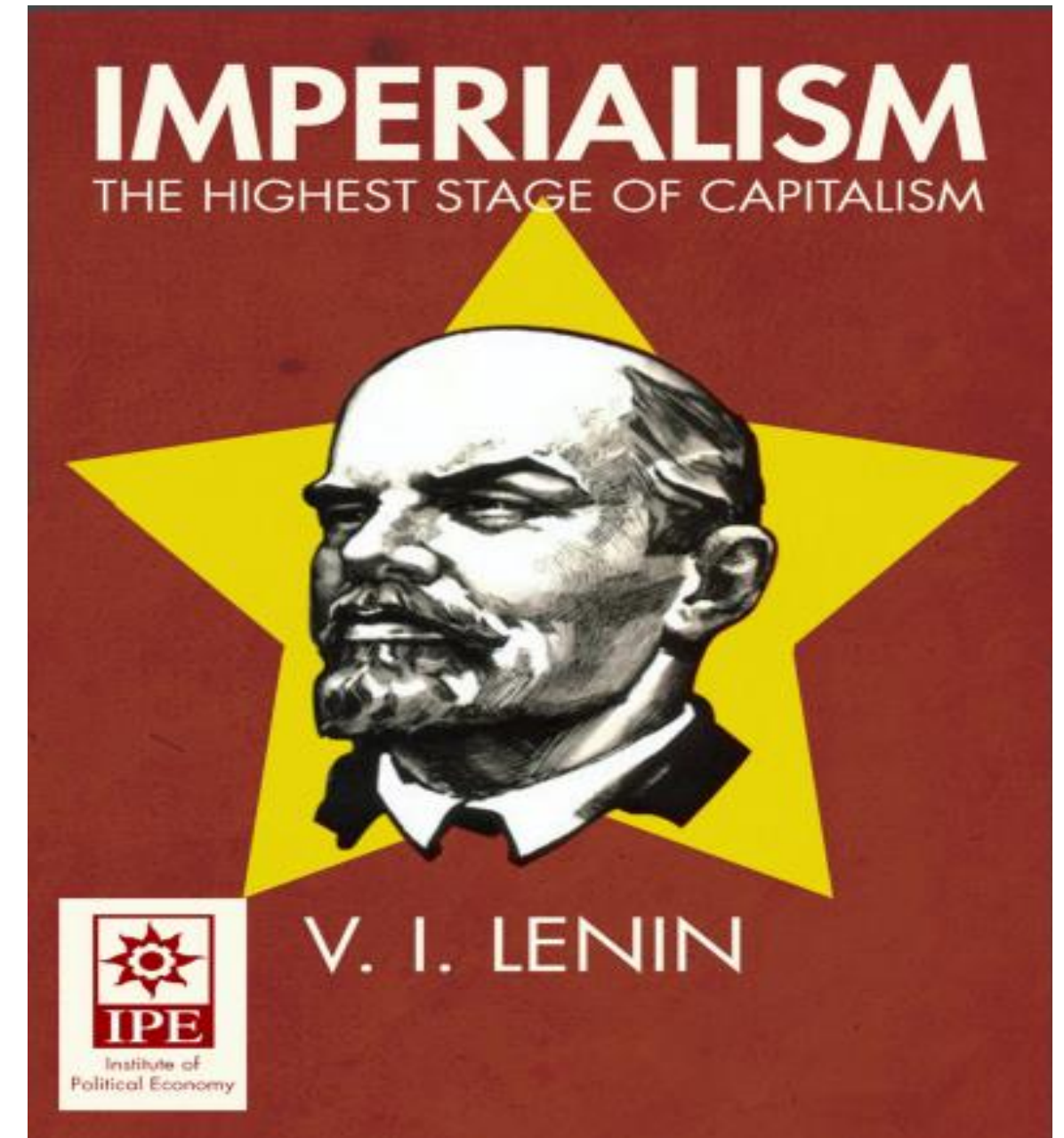
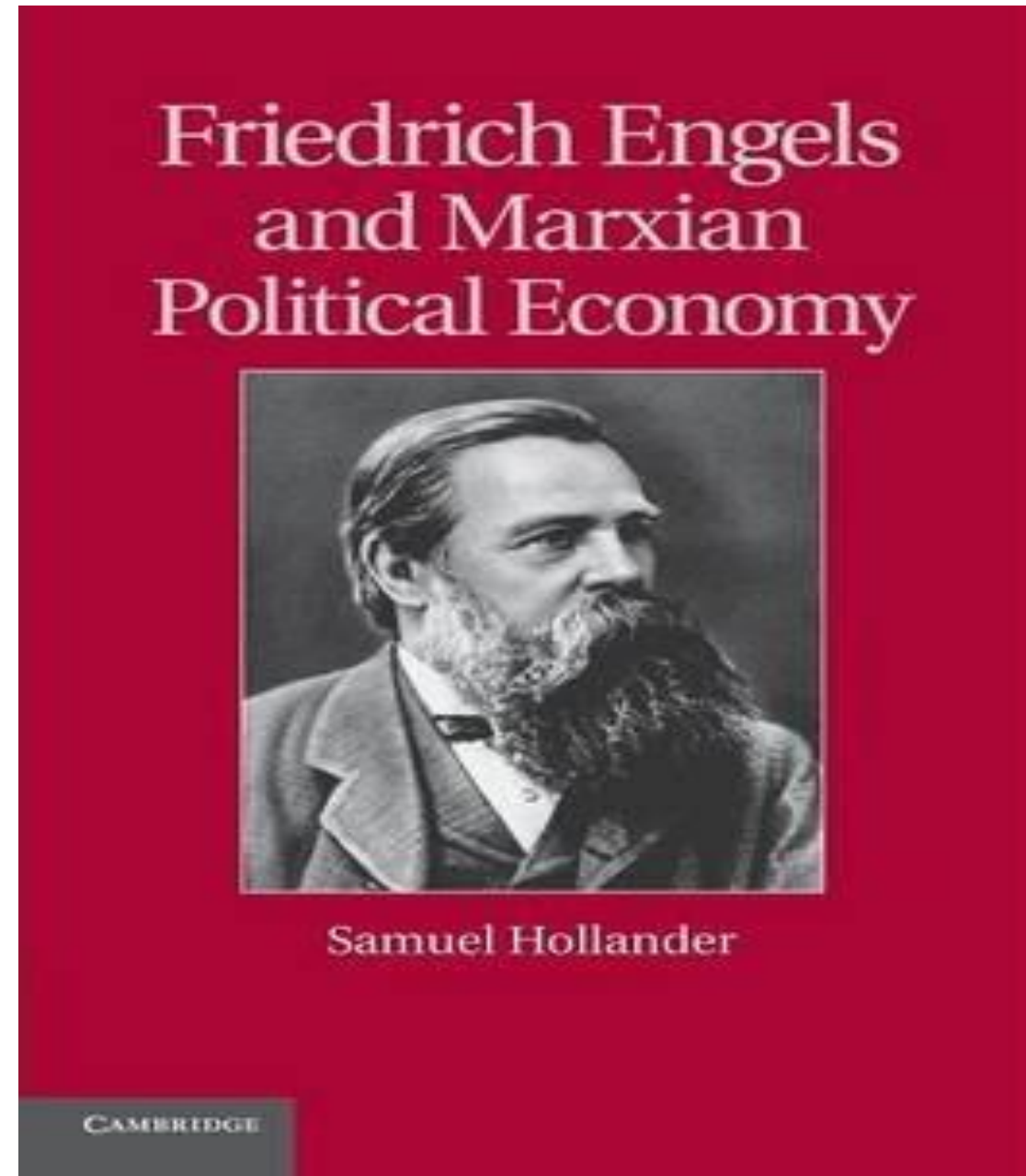
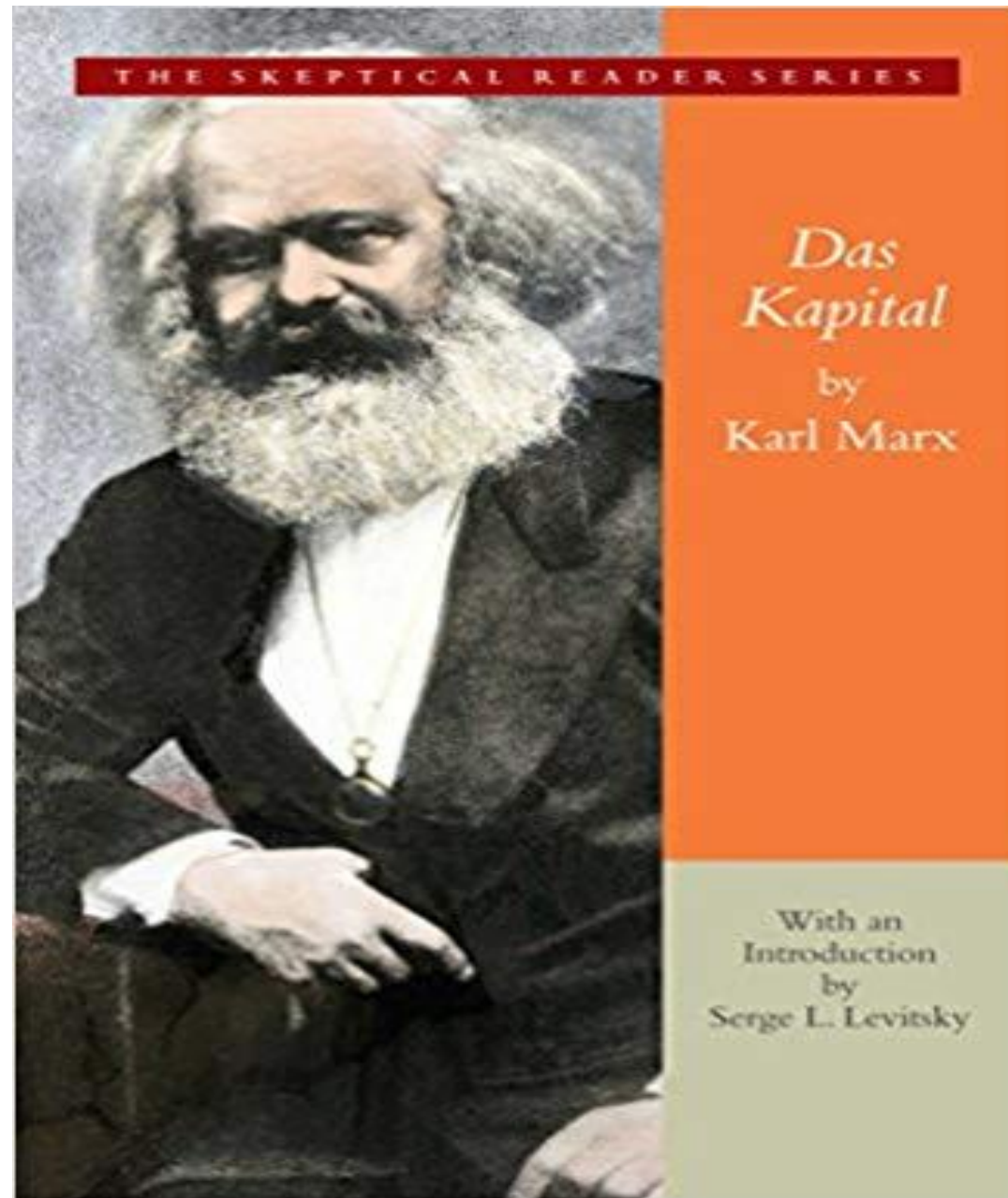

BANKING UNIVERSITY HCM CITY

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC - SCIENTIFIC SOCIALISM

CHƯƠNG 5. CƠ CẤU XÃ HỘI – GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH

BỘ MÔN KHOA HỌC MÁC - LÊNIN

NỘI DUNG CHƯƠNG 5

I. CƠ CẤU XÃ HỘI – GIAI CẤP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

II. LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

III. CƠ CẤU XÃ HỘI – GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH Ở VIỆT NAM

1. KHÁI NIỆM CƠ CẤU XH & CƠ CẤU XH - GC

- CCXH là những cộng đồng người cùng toàn bộ những mối quan hệ XH của các cộng đồng ấy tạo nên
- CCXH - GC là hệ thống các GC, tầng lớp XH tồn tại khách quan trong một chế độ XH nhất định, thông qua những mối quan hệ về sở hữu TLSX, về tổ chức quản lý quá trình SX, về địa vị CT - XH... giữa các GC và tầng lớp đó

2. PHÂN LOẠI CƠ CẤU XH

1. Cơ cấu xã hội – giai cấp
2. Cơ cấu xã hội – nghề nghiệp
3. Cơ cấu xã hội – dân cư
4. Cơ cấu xã hội – giới tính
5. Cơ cấu xã hội – lứa tuổi

3. SỰ BIẾN ĐỔI CỦA CCXH – GC TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ

1. Cơ cấu xã hội – giai cấp biến đổi gắn liền và bị quy định bởi **cơ cấu kinh tế** của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội
2. Cơ cấu xã hội – giai cấp biến đổi phức tạp, đa dạng, làm **xuất hiện các tầng lớp xã hội mới**
3. Cơ cấu xã hội – giai cấp biến đổi trong mối quan hệ **vừa đấu tranh, vừa liên minh** dẫn đến sự xích lại gần nhau giữa các giai cấp, tầng lớp cơ bản trong xã hội

NỘI DUNG CHƯƠNG 5

I. CƠ CẤU XÃ HỘI – GIAI CẤP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

II. LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

III. CƠ CẤU XÃ HỘI – GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH Ở VIỆT NAM

1. TÍNH TẤT YẾU CỦA LIÊN MINH GIAI TẦNG

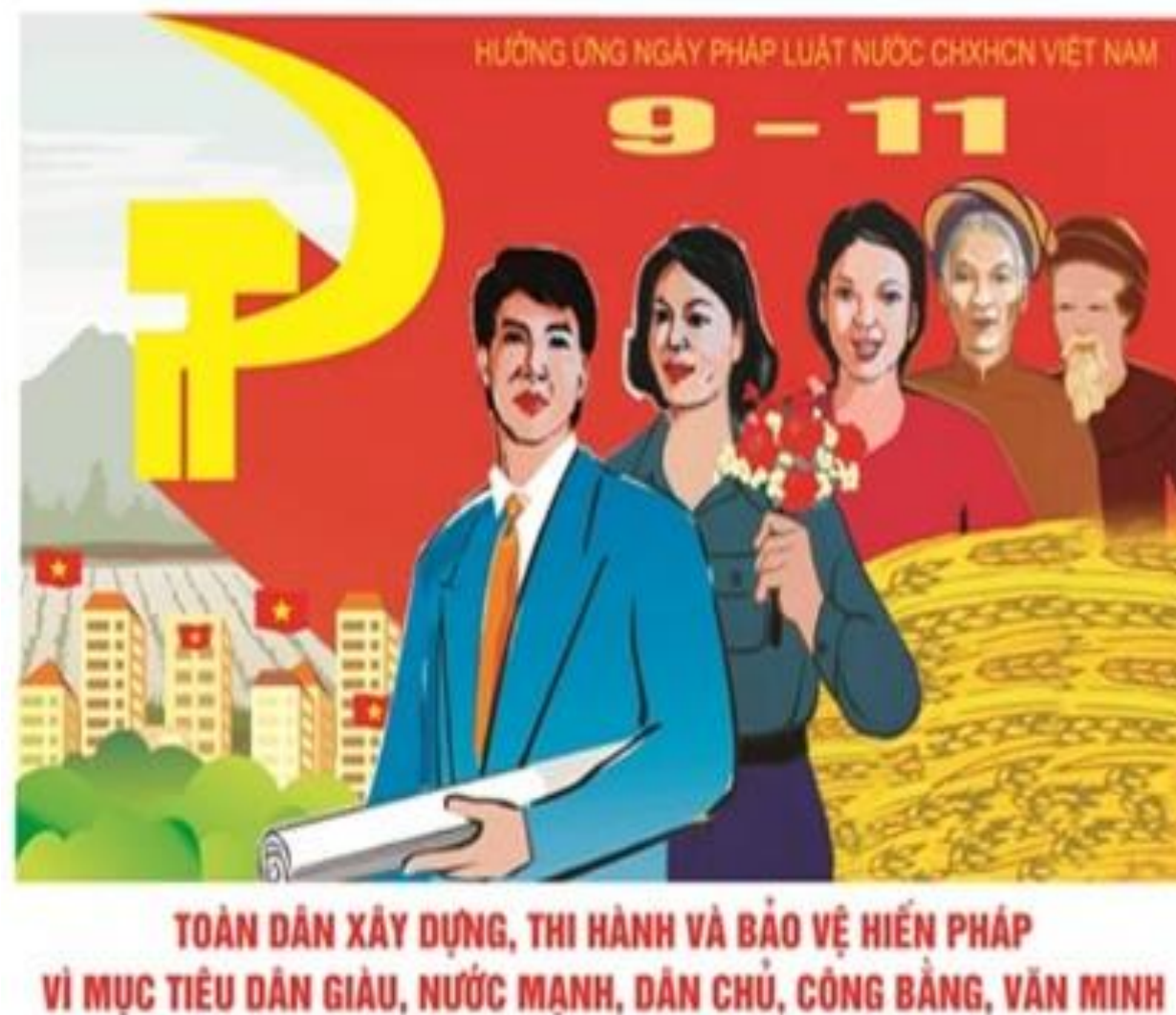
👉 Bài học lịch sử

**Kinh nghiệm
đấu tranh giai
cấp ở Pháp**

**Kinh nghiệm
Cách mạng
tháng Mười
Nga**

**Chuyên chính
vô sản sau
Cách mạng**

Mục tiêu xây dựng một xã hội không giai cấp, không còn Nhà nước chỉ có thể thực hiện được trên cơ sở khối liên minh vững chắc giữa GCCN với GCND và các tầng lớp lao động khác

1. TÍNH TẤT YẾU CỦA LIÊN MINH GIAI TẦNG

☞ Xét từ góc độ kinh tế

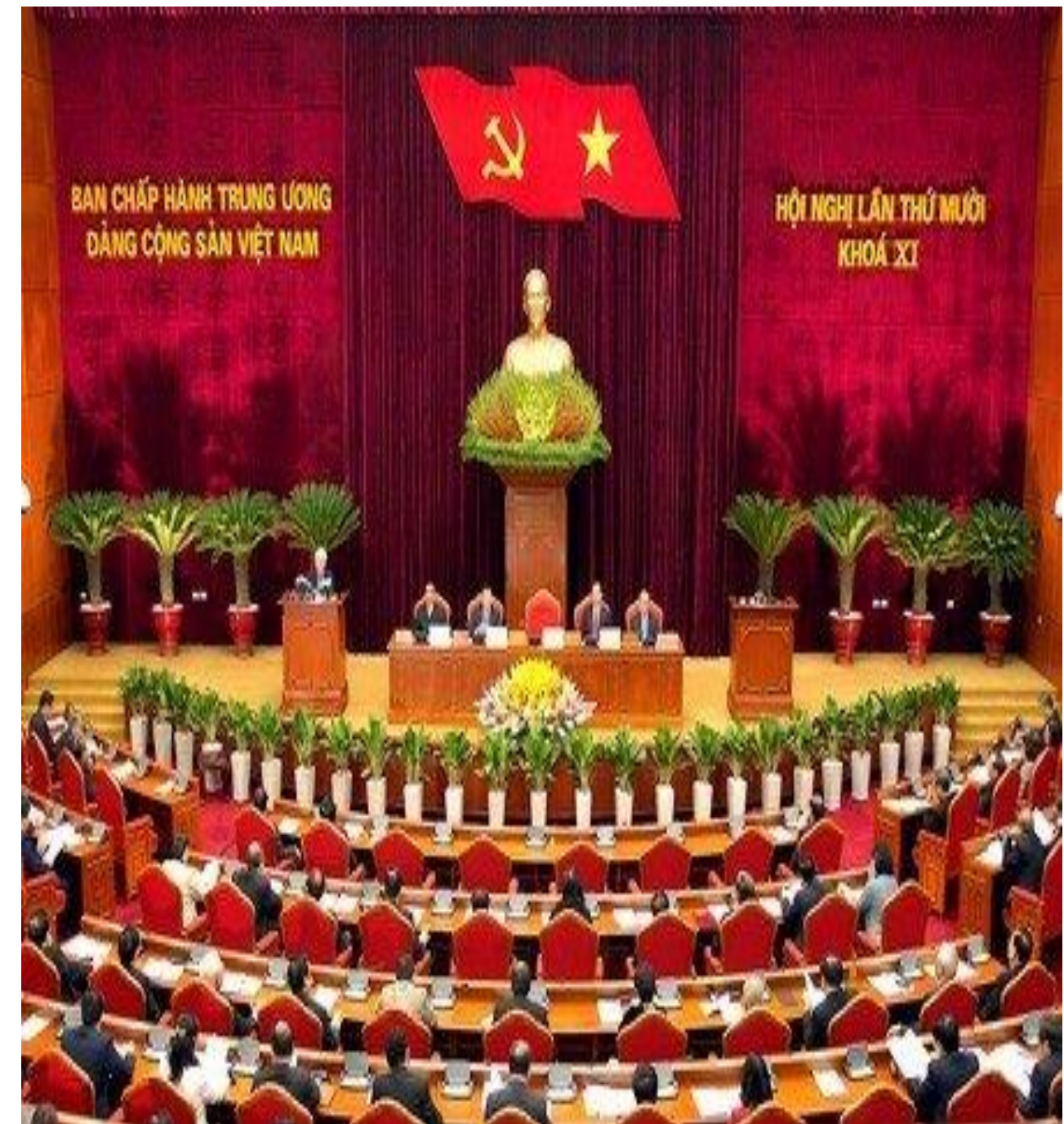
- Mỗi quốc gia, các lĩnh vực KT phải gắn chặt với nhau → các chủ thể phải liên minh với nhau
- XD. CNXH phải chú ý thoả mãn nhu cầu, lợi ích của công, nông, trí thức và các tầng lớp NDLD, đặc biệt là lợi ích KT

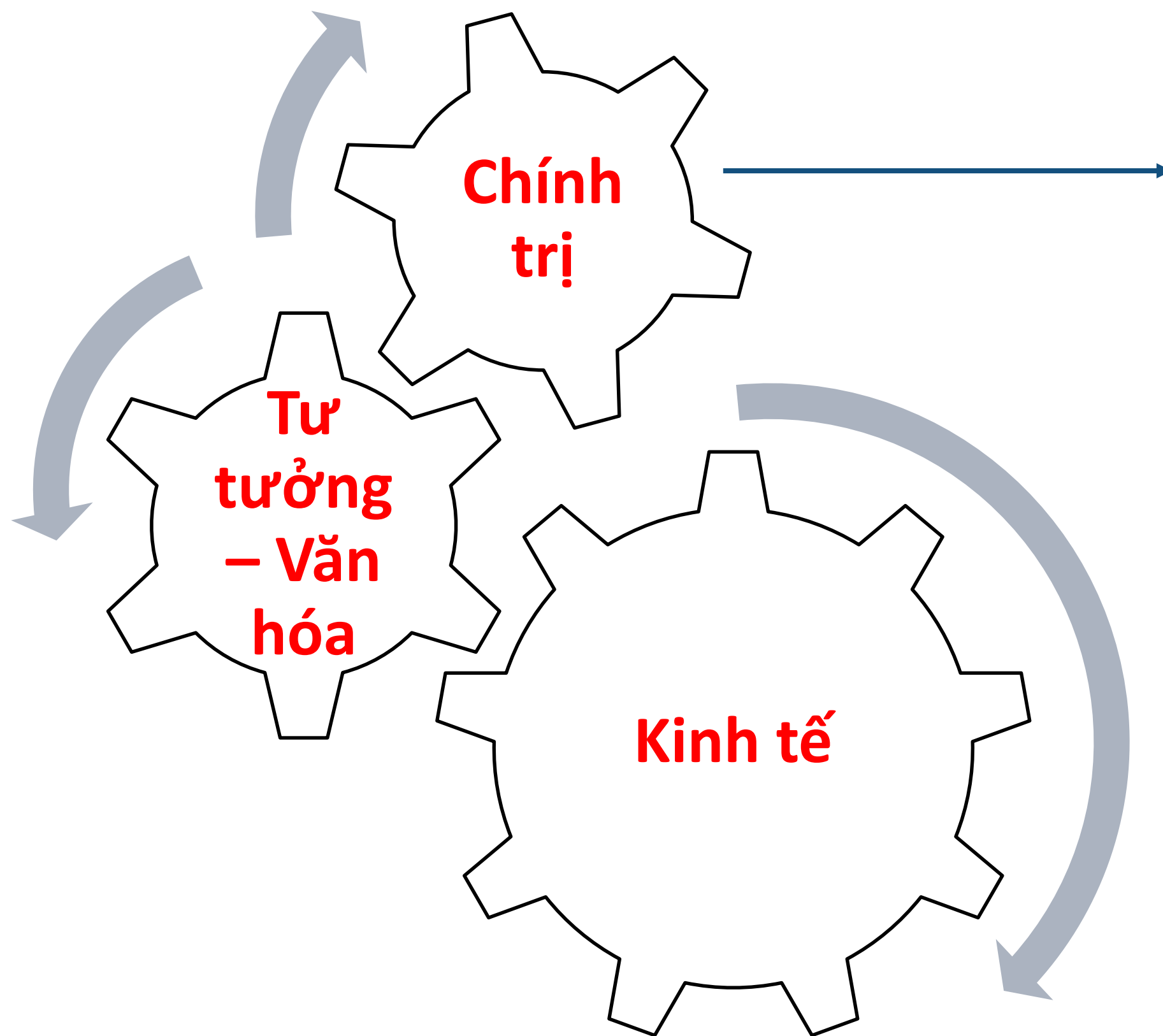
2. TÍNH TẤT YẾU CỦA LIÊN MINH GIAI TẦNG

☞ Xét từ góc độ chính trị

- + Liên minh → tập hợp lực lượng tiến hành cách mạng XHCN → phát huy sức mạnh tổng hợp cải tạo XH cũ, xây dựng XH mới
- + Tạo nền tảng cơ sở XH của chế độ → thực hiện đoàn kết toàn dân
- + Khối LM do ĐCS lãnh đạo → giữ vững định hướng XHCN

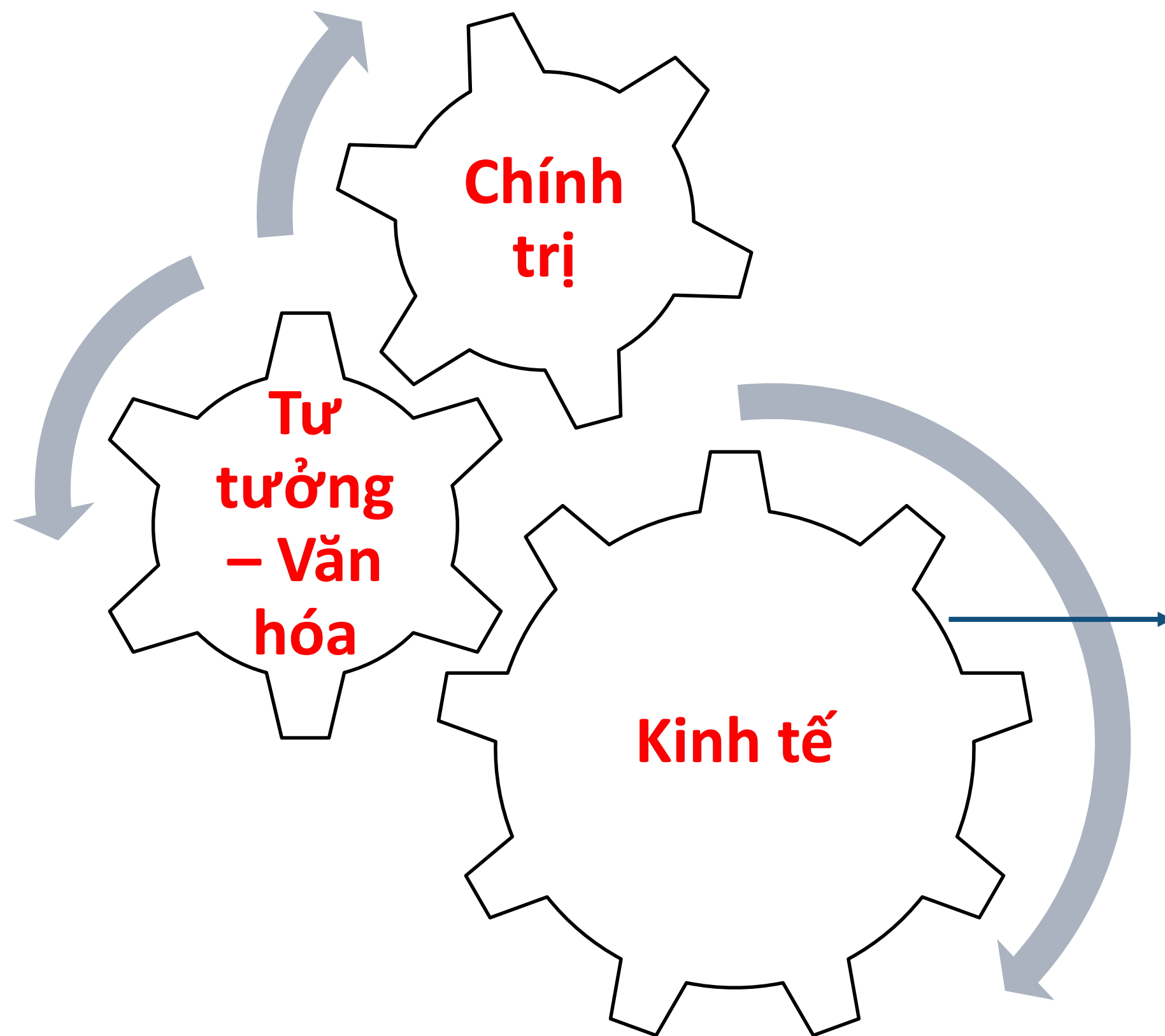

3. NỘI DUNG LIÊN MINH GIAI CẤP – TẦNG LỚP

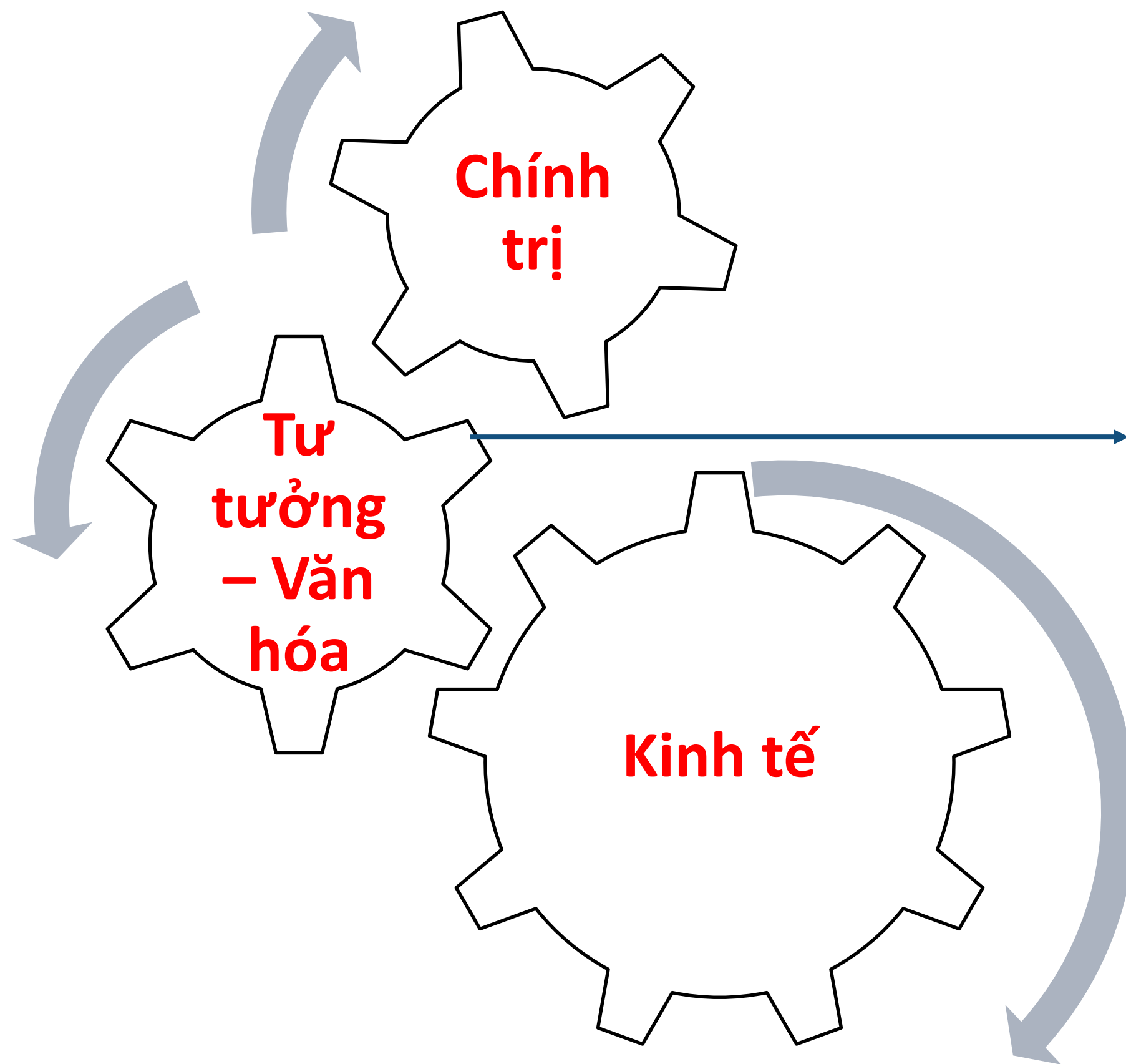
- ✓ Giành lấy chính quyền về tay GCCN và nhân dân lao động;
- ✓ Tham gia chính quyền NN để xây dựng và bảo vệ chế độ, cách mạng và NN;
- ✓ Cơ sở là lập trường chính trị của GCCN;
- ✓ Nền tảng nòng cốt cho mặt trận dân tộc thống nhất

3. NỘI DUNG LIÊN MINH GIAI CẤP – TẦNG LỚP

- ✓ Kết hợp đúng đắn lợi ích giữa hai giai cấp, của Nhà nước và xã hội;
- ✓ Chính sách Tam nông và Hợp tác xã;
- ✓ Chú trọng xây dựng khối liên minh giữa giai cấp công nhân với tầng lớp trí thức

3. NỘI DUNG LIÊN MINH GIAI CẤP – TẦNG LỚP

- ✓ CNXH với nền tảng sx CN hiện đại nên phải thường xuyên học tập;
- ✓ Mục tiêu của CNXH là nhân văn, nhân đạo, hữu nghị, tương trợ, giúp đỡ nên VH phải phát triển;
- ✓ Tạo điều kiện cho nhân dân tham gia quản lý nên phải hiểu biết chính sách, PL

4. NGUYÊN TẮC LIÊN MINH GIAI CẤP – TẦNG LỚP

Đảm bảo
vai trò
lãnh đạo
của
GCCN

Bảo đảm
nguyên
tắc tự
nguyện

Kết hợp
đúng đắn
các lợi
ích

ĐẶC TRƯNG VÀ VỊ TRÍ CỦA GC NÔNG DÂN

1. Là những người lao động sản xuất vật chất trong NLN nghiệp... trực tiếp sử dụng một TLSX cơ bản và đặc thù, gắn với thiên nhiên để sản xuất ra nông sản
2. Có phương thức sản xuất phân tán, kỹ thuật lạc hậu, năng suất lao động thấp
3. Có bản chất hai mặt: (1) là những người lao động; (2) là những người tư hữu nhỏ
4. Không có hệ tư tưởng riêng mà phụ thuộc vào tư tưởng của giai cấp thống trị
5. Có cơ cấu giai cấp không thuần nhất, không có sự cố kết chặt chẽ cả về kinh tế lẫn tư tưởng, tổ chức
6. Lực lượng đông đảo nhất trong các nước nông nghiệp, thể hiện tập trung nhiều truyền thống lịch sử và bản sắc dân tộc

ĐẶC TRƯNG VÀ VỊ TRÍ CỦA TL TRÍ THỨC

1. Là những người lao động trí óc phức tạp và sáng tạo, có trình độ học vấn đủ để am hiểu và hoạt động chuyên sâu trong lĩnh vực lao động của mình
2. Có phương thức lao động đặc thù, chủ yếu là lao động trí tuệ cá nhân
3. Sản phẩm lao động trực tiếp nhất của trí thức là những giá trị lý luận, lý thuyết khoa học; những giá trị tinh thần → không quyết định nhất đối với tồn tại xã hội, song lại tác động quyết định đến năng suất lao động, chất lượng sản xuất, tốc độ tăng trưởng và phát triển
4. Không có hệ tư tưởng riêng vì không có phương thức sản xuất riêng và địa vị KTXH độc lập
5. Tính giai cấp của trí thức thể hiện ở chỗ họ đem vốn kiến thức của mình để phục vụ cho giai cấp thống trị

NỘI DUNG CHƯƠNG 5

I. CƠ CẤU XÃ HỘI – GIAI CẤP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

II. LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

III. CƠ CẤU XÃ HỘI – GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH Ở VIỆT NAM

1. SỰ BIẾN ĐỔI CCXHGC TRONG TKQĐ Ở VIỆT NAM

Sự biến đổi cơ cấu xã hội – giai cấp vừa đảm bảo tính qui luật, vừa mang tính đặc thù của xã hội Việt Nam

→ Tính qui luật: chuyển đổi CCKT dẫn đến biến đổi về CCXH-GC

→ Tính đặc thù Việt Nam: mâu thuẫn giai cấp ở VN chưa trở thành đối kháng

1. SỰ BIẾN ĐỔI CCXHGC TRONG TKQĐ Ở VIỆT NAM

Trong sự biến đổi của cơ cấu xã hội – giai cấp, vị trí, vai trò của các giai cấp, tầng lớp ngày càng được khẳng định

Giai cấp công nhân Việt Nam: giai cấp lãnh đạo

Giai cấp nông dân Việt Nam: người bạn đồng minh tự nhiên của GCCN

Đội ngũ trí thức: lực lượng lao động sáng tạo đặc biệt

Đội ngũ doanh nhân: những người lính thời bình

Tầng lớp tiểu chủ: ngày càng đông đảo và đóng góp lớn

Đội ngũ thanh niên: rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai, lực lượng xung kích

2. NỘI DUNG LIÊN MINH GCTL TRONG TKQĐ Ở VN

NỘI DUNG CHÍNH TRỊ

1. Mục tiêu của Liên minh là Độc lập dân tộc và CNXH
→ lập trường chính trị - tư tưởng của GCCN
2. Nguyên tắc chính trị của Liên minh là phải do GCCN, ĐCS VN lãnh đạo
3. Nền tảng cho liên minh là Mặt trận Tổ quốc Việt Nam – cơ sở xã hội cho Nhà nước

2. NỘI DUNG LIÊN MINH GCTL TRONG TKQĐ Ở VN

NỘI DUNG KINH TẾ

1. Ý nghĩa: nội dung cơ bản quyết định nhất
2. Mục tiêu: kết hợp đúng đắn các lợi ích kinh tế
3. Nội hàm: xuất phát từ nhu cầu kinh tế của các GC mà thúc đẩy phát triển sxkd trên các lĩnh vực nhằm thỏa mãn nhu cầu kinh tế
4. Cách thức:
 - Xác định đúng CCKT trong từng thời điểm cụ thể
 - Phát triển đa dạng hóa các hình thức hợp tác, liên kết, giao lưu kinh tế
 - Đa dạng hóa các hình thức sở hữu và sử dụng TLSX trên cơ sở công hữu hóa những TLSX chủ yếu

2. NỘI DUNG LIÊN MINH GCTL TRONG TKQĐ Ở VN

NỘI DUNG VĂN HÓA – XÃ HỘI

1. Mục tiêu: xã hội công bằng, dân chủ, văn minh
2. Nội hàm:
 - Vừa sáng tạo, vừa hưởng thụ một cách công bằng các thành quả
 - Xóa đói giảm nghèo, giảm nghèo tăng hộ khá
 - Thực hiện tốt các chính sách xã hội, đền ơn đáp nghĩa, an sinh xã hội
 - Nâng cao dân trí, kiến thức và KHCN, nhận thức về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội
 - Làm tốt công tác quy hoạch: CN – KHCN – đô thị - nông thôn – kết cấu hạ tầng

3. PHƯƠNG HƯỚNG LIÊN MINH GIAI TẦNG TRONG TKQĐ Ở VN

1. THỰC HIỆN CÁC LIÊN KẾT KINH TẾ: NGÀNH, VÙNG, THÀNH PHẦN;
2. THỰC HIỆN CÁC CHÍNH SÁCH AN SINH XÃ HỘI ĐỂ ĐẢM BẢO VÀ Củng cố vị trí các giai cấp
3. THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH ĐẠI ĐOÀN KẾT DÂN TỘC
4. HOÀN THIỆN THỂ CHẾ KINH TẾ THỊ TRƯỜNG
5. ĐỔI MỚI HOẠT ĐỘNG CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ